

FETS DE LA SETMANA

Aniversari

Demà es compleix un altre aniversari de la mort de qui, en vida, fou Don Joan Deu i Ros. L'elogi de la seva persona i la glossa del que significava va a un altre lloc del nostre setmanari; al comentarista dels «Fets de la setmana», solament li interessa destacar per la seva oportunitat un fet:

Don Joan Deu, lluità per convenciment ideològic i per experiència psicològica contra els carlins; en compensació, Martínez Campos, volgué oferir-li llocs de distinció ben remunerats, En Joan Deu, dignament els refusà, ell solament havia lluitat per la idea; tota la seva hisenda l'havia esmerçat a aquest fi.

Cap debilitat el feu tòrcer.

I Joan Deu, morí pobre.

La cançó de l'enfadós

Encara flota el resso de la cançó de l'enfadós; però avui repugna al que va cantar-la. «Vosaltres — deien gent de dreta, — enfervoriu les masses amb promeses malsanes; desperteu en elles l'egoisme; les separeu del sentit de resignació; esteu creant un ambient d'anarquia; tots aquests actes de bandidatge que la policia ha de reprimir són el fruit de la vostra obra; si el govern fos a les nostres mans això no passaria».

I què passava? Fullegeu la premsa; un babau havia estat timat pel procediment de les misses.

I bé, el govern és a mans de les dretes i una mirada panoràmica és molt alligonadora.

Preparem-nos a eixamplar l'anella

Gabriel Alomar, il·lustre català de Mallorca, amb motiu de l'acte de recordança a Sirval — el periodista assassinat — parlà a València en llengua catalana, ~~=====~~

Tot un passat de plenitud i glòria era evocat en aquest fet senzill.

Mallorca, València i Catalunya foren en un temps llunyà un sol cos i un sol pensament, d'esperit obert i actuació liberal.

Si la nova fraternitat mediterrànea acusada per Alomar, es reconstruís espiritualment, la República donaria un pas decisiu i ferm vers la nova estructuració federal.

Francesc Layret

Diumenge passat tot Catalunya, es situà davant la tomba d'en Francesc Layret, per tal de significar la seva adhesió fervorosa a l'obra de l'insigne precursor.

Fou una vida de sacrifici vilment trencada que deixà en el seu pas un solc profund.

Layret, que fou ben nostre, pretenia arribar a una societat millor, i feia sentir a la massa, amb el seu verb càlid i vibrant, la fe en l'esdevenidor.

Caldrà que aquella fe perduri i es revifi en les hores decisives que s'apropen.

Els empresonats

Els amics empresonats de les comarques de Girona, que complien condemna al Penal de Pamplona, confiaven ésser traslladats a la presó de Girona, arran d'una promesa feta pel ministre de Justícia, als diputats senyors Marial i Santaló. Però això no ha estat així; aquells han estat traslladats al Penal de Burgos. ~~=====~~

Què vol dir política?

El mot política, que en la seva accepció clàssica i de contingut moral, significa l'art de ben regir els pobles, corre el perill que aviat vulgui dir una altra cosa, gràcies al fet que hi ha qui fa servir-lo per escudar-hi un mitjà d'assolir la satisfacció d'egoismes insans i castigats pels Codexs. I és lamentable que caiguin en aquesta tara — si bé a alguns no els ve de nou — aquells que un dia varen proclamar-se els salvadors de la República i d'Espanya.

La República mai pot consentir coses semblants i Espanya bé mereix més respecte.

Són coses que no s'arrangen pas amb crisis; caldrà veure que passa en la que s'anuncia com a imminent.

El carnet electoral

Per fi el Comitè d'enllaç de la coalició d'Esquerres Catalanes, ha pogut publicar la seva nota sobre el Carnet Electoral.

«La forma en què es tramita — s'hi diu — fa sentir el temor que no ofereix prou garanties, que en lloc de contribuir a perfeccionar el sufragi, no pugui desvirtuar-lo».

«La insistència en la seva obligatorietat, sense tenir en compte la realitat dels fets, denunciaria davant de l'opinió pública el propòsit polític que amb ell es persegueix».

«Les esquerres catalanes no es prestaran a l'equívoc».

«Prèviament a les qüestions que es refereixin al Carnet és precís restablir la normalitat política».

Esquerra Republicana d'Olot, disciplinada a les normes dictades pel Partit, té adoptada la mateixa posició.

Comentari

Humanitarisme

La nostra simpàtica esquerrana, Tere-seta Roqué, escomet els adversaris de Piscina-Estadi-Olot, amb un bagatge guerrer ben delicat i ens temem sigui tan ineficaç com ingenu.

Com es veu que té un concepte massa generós del contrari a qui sermoneja i tracta de convèncer!

Esperar trobar aquest perfum espiritual, que es diu humanitarisme, en unes ànimes que passen orgulloses i altives un posat de *moralistes* empedernits, com si fossin posseïdors d'una rellevant investidura que els donés dret a traçar una norma de conducta general, és ja demanar peres a l'om!

Per intel·ligents i ben reeixits exemples que els poseu, amiga Roqué, no us serà fàcil fer-los capir el caire fonamental moral i humà que pot acomplir una Piscina a Olot.

Nosaltres som, respecte el vostre argument, francament pessimistes, puix que encara no hem pogut oblidar que era l'endemà mateix de les tristes jornades d'octubre, quan l'angoixa planava per damunt de tots els patriotes catalans, quan lamentàvem al fons del cor la forta sotragada que havia sofert el nostre poble i ploràvem la pèrdua o truncament de vides exemplars, quan alguns d'aquests elements, a qui es tracta de persuadir per mitjà de l'humanitarisme, es fregaven les mans de contents i encara n'hi havia que arribaven al comble de celebrar-ho materialment.

Comprendreu, amiga Roqué, que a uns adversaris així, és ben difícil guanyar-los el cor; comprendreu, també, com a ells els dolrà ben poc que tots els anys s'hagi de lamentar alguna desgràcia ocorreguda a les hermoses com abandonades vores del Fluvià. El que si els interessa és palesar la seva influència al servei d'una tradició moral, encara que aquesta dati del període neolític i per tant més propia per a figurar en algun museu social, que servir-se'n actualment.

Feu bé, amiga, de posar l'esguard vers el proper triomf de les Esquerres; elles contribuiran molt més, amb un altre bienni que governin, al rejueniment dels costums del poble, que dos segles d'actuació reaccionària.

Si durant el seu primer bienni, tan injustament blasmat i odiat per les dretes, s'inicià la creació i reorganització de les institucions culturals, de les quals hom n'esperava un redreçament i neteja espiritual, ara, quan tornin a governar, hauran d'arrodonir i completar l'obra tot just iniciada, i tanmateix, a Olot, la Piscina-Estadi, hauria de figurar al primer terme.

Els qui, per tenir una moral més abans rica d'apariència que de consistència, vegin en la Piscina un fort perill de temptació vers el pecat, o temin veure's sovint turmentats per una morbosa visió de semi-nudisme, no tindran altre remei que allunyar-se dels petits i grans centres de vida moderna i fer-se ermitans.